

Poden existir il·legalitats per exercir la legalitat? El cas del dret d'autodeterminació.

written by Llorenç Prats | 29 de juliol de 2017

El preàmbul de l'esborrany de la llei del referèndum d'autodeterminació (disponible a garanties.cat) és meridià sobre la justificació de la convocatòria que es realitzarà pel proper dia 1 d'octubre de 2017: en base al dret internacional públic, l'exercici del dret d'autodeterminació és legal i per tant és factible el seu desenvolupament. Tanmateix, també és cert que l'Estat espanyol, incloent la pròpia Generalitat de Catalunya, com garants de la legalitat i de l'estat de dret, no tenen prou voluntat política o capacitat administrativa, respectivament, per proposar al poble català una consulta vinculant sobre el seu futur polític. Per això, el mecanisme plantejat, fins al moment del tot immaculat i transparent, ha estat vehicular aquesta iniciativa a través del Parlament de Catalunya, i dels seus grups polítics majoritaris, a fi de que cursin el debat i, si escau, aprovació d'un llei específica que permeti **desencallar** aquesta necessitat col·lectiva, aturada des de ja fa forces anys, l'esborrany de la qual ha estat feta pública, de manera oberta i confiada.

Aquesta proposta legislativa condiona, estrictament en allò relatiu a la preparació, convocatòria i celebració del referèndum d'autodeterminació, tot l'ordenament jurídic espanyol i català, i també l'europeu, a fi de fer possible, atès que no hi ha hagut forma política i humana de fer-ho de forma compartida, entre els diferents ordres governamentals, en joc, des de Catalunya, fins a Espanya i Europa, o fins i tot, de l'ONU, o les Nacions Unides. Per tant, aquest exercici del Parlament català genera dos dubtes, els quals segurament

seran satisfactòriament resolts en el tràmit d'esmenes pertinent: d'una banda, la delimitació pràctica de què s'entén "per no contravenir" l'ordenament vigent per permetre l'efectivitat del referèndum d'autodeterminació (doncs caldria aclarir que això inclou, entre d'altres aspectes, les interlocutòries i sentències dels tribunals i, en especial, del Tribunal Constitucional) i també, en segon terme, i sense ànim d'exhaustivitat, si els contratemps o desavinences respecte el "deure de col·laborar" de totes les autoritats públiques amb la Sindicatura Electoral de Catalunya poden ésser resoltes efímerament per la pròpia Sindicatura Electoral de Catalunya, a tots els efectes, llevat que algun **tribunal**, administratiu o jurisdiccional, col·legiat o personal, el volgués assumir, per a sorpresa general, en un delimitació imaginàriament molt àgil.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea s'ha pronunciat repetidament, pel que fa a la ciutadania europea, que els col·lectius afectats per determinacions discriminatòries, en aquest cas una possible obstrucció per part de l'Estat espanyol en l'exercici del dret d'autodeterminació del poble català, no sols inculquen l'ordenament bàsic comunitari si no que també tenen la càrrega de la prova a l'hora de justificar perquè han impedit l'exercici d'aquest dret quan la part afectada ha interposat la demanda per discriminació. En aquest sentit, l'acció de reconeixement de noves realitats nacionals arreu d'Europa ha estat molt limitada per part dels Regne d'Espanya, a fi de que la clàusula de no discriminació que l'obliga dins de la Unió Europea es pogués **dissimular**, fet que no és possible, atesos els antecedents de Kosovo, de forma indirecta, principalment.

Per això, resulta convincent que els actes preparatoris i necessaris per a poder convocar i celebrar el referèndum d'autodeterminació de Catalunya tenen cabuda dins el marc puntual del dia 1 d'octubre, com activitat legal emparada en el dret internacional talment reconeguda per la jurisprudència

internacional, amb independència del seu resultat, sempre que sigui amb moltes limitacions i de forma certament **proporcionada**.

I al respecte, un servidor entén un despropòsit no sols anticipar el resultat del referèndum d'autodeterminació atesa la seva naturalesa vinculant, si no planificar o treballar, des d'instàncies governamentals o legislatives catalanes, en iniciatives conegudes com "del dia després" o també "d'estructures d'estat", del tot contradictòries amb l'ordenament vigent, i contra les quals, no obstant això, s'objecten lentes cauteles administratives i judicials, veient-ho com un eufemisme del que s'entén com l'expansió de l'autogovern, tot plegat amb l'atenuant d' un cert sentit de **responsabilitat** del tot justificat per la majoria social que es manifesta.